

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ โครงการ ในแผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจ ศึกษา ค้นคว้า หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกําหนด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นที่ 2 สร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับวิจัย

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ขั้นที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล เสนอแนะและจัดทำรายงานการวิจัยดังรายละเอียด

ต่อไปนี

ขั้นที่ 1 ดำเนินการโดยการศึกษา วิเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับหลักการแนวคิดของการวางแผน โครงการ และการวิเคราะห์โครงการ เพื่อใช้เป็นฐานสำหรับการกำหนดแนวคิดสำหรับการวิจัยและสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นที่ 2 สร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวิจัย เป็นแบบวิเคราะห์ที่ใช้ในการวิเคราะห์โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 ประเด็นหลักที่สำคัญ คือ

1. การตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
2. การตอบสนองต่อภารกิจของโรงเรียน
3. การงบประมาณของโครงการ
4. วิธีการประเมินผลของโครงการ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการรวบรวมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
ประถมศึกษา ขนาดกลางและขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
จำนวน 41 โรงเรียน โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ รวบรวม
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2537-2538 ของโรงเรียนได้ดังนี้ ประจำปี
งบประมาณ 2537 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวนโครงการ 1,117 โครงการ ปีงบประมาณ
2538 จำนวน 41 โรงเรียน จำนวน 1,280 โครงการ รวมโครงการทั้งสิ้น 2,397 โครงการ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จะแจกแจงเป็นความถี่
หาค่าร้อยละ จัดทำตารางประกอบแต่ละประเด็น แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้สรุปได้ว่า

1. โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2537 - 2538 ของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ตอบสนองต่อนโยบายของ
หน่วยงานต้นสังกัด ครบทั้ง 3 ด้าน ด้านคุณภาพมีโครงการมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านบริหาร
และสนับสนุน และด้านปริมาณมีโครงการน้อยที่สุด

2. โครงการที่ตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ด้านคุณภาพเป็น
โครงการที่ตอบสนองเกี่ยวกับเรื่องส่งเสริมด้านสุขภาพและอนามัยนักเรียนมากที่สุด และรอง
ลงมาเป็นโครงการเกี่ยวกับการเร่งรัดคุณภาพนักเรียนทุกระดับชั้น ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ตามจุดหมายของหลักสูตร ในนโยบายด้านการบริหารและสนับสนุนเป็น โครงการเกี่ยวกับการ
ปรับปรุงด้านการบริหารและการนิเทศมากที่สุด รองลงมาเป็นโครงการเร่งรัดพัฒนาบุคลากร
นโยบายด้านปริมาณ โครงการที่จำนวนมากที่สุดเป็นโครงการเกี่ยวกับเรื่องการลดอัตราการออก
กลางคัน รองลงมาเป็นโครงการเกี่ยวกับการเร่งรัดการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนให้ได้ทุกคน

3. โครงการที่ตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดนั้น จำแนกตามกลุ่ม
งานของโรงเรียน ปรากฏว่า เป็นโครงการในงานกิจการนักเรียนมากที่สุด และเป็นโครงการใน
งานวิชาการ ในงานธุรการ การเงินและพัสดุ ในงานบุคลากร ในงานอาคารสถานที่ และใน
งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รองลงมาตามลำดับ

4. โครงการด้านงานวิชาการที่โรงเรียนจัดกันมากที่สุด ได้แก่ โครงการจัดและให้
บริการห้องสมุด รองลงมาเป็นโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ในด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนจัด
โครงการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมาเป็นโครงการอาหารกลางวัน

ด้านงานบุคลากร ได้แก่ โครงการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด รองลงมาเป็นโครงการการบำรุงขวัญ กำลังใจครู อาจารย์ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ได้แก่ โครงการจัดซื้อ จัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์มากที่สุด รองลงมาเป็นโครงการพัฒนางานสารบรรณของโรงเรียน ด้านงานอาคารสถานที่ ได้แก่ โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาเป็นโครงการบำรุงอาคารสถานที่และในด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ โครงการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมากที่สุด รองลงมาเป็นโครงการให้บริการชุมชน

5. ในด้านการงบประมาณของโครงการ พบว่า โครงการในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ระบุงบประมาณว่าเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินมากที่สุด รองลงมาเป็นเงินนอกงบประมาณ และที่ระบุรวมทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณมีน้อยที่สุด และปรากฏว่ามีโครงการที่ไม่ระบุงบประมาณมากถึงร้อยละ 30.74

6. ในด้านการประเมินผลโครงการ พบว่า โครงการในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ระบุวิธีการประเมินผลโครงการว่าใช้วิธีการตรวจสอบมากที่สุด รองลงมาเป็นการสังเกต การสำรวจ การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการทดสอบ ตามลำดับ และมีโครงการที่ไม่ระบุวิธีการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 7.50 และที่ระบุวิธีการแต่ไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 16.93

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนที่ได้กล่าวมาแล้ว พอที่จะนำมาอภิปรายเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. การตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

โครงการในแผนปฏิบัติประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปีงบประมาณ 2537 - 2538 จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จัดทำโครงการตอบสนองนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปริมาณ ด้านคุณภาพ และด้านการบริหารและสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี, 2537 : 47) และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ 4 ของ ณรงค์ศักดิ์ ฅมขยา (2533 : 47) เป็นการศึกษาเรื่องการศึกษากระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ข้อมูลที่ใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนด

นโยบายระบุว่า ใช้นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนมากที่สุด โดยมีโครงการที่ตอบสนองด้านคุณภาพเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านสุขภาพและอนามัยนักเรียนมากที่สุด และการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพนักเรียน ทุกระดับชั้นให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรรองลงมา แสดงให้เห็นว่า การจัดทำโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ไม่สอดคล้องกับสภาพและปัญหาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะเห็นได้จากรายงานผลการประเมินคุณภาพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2536 - 2537 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ และกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ยังต่ำกว่าเป้าหมายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี, 2537 : 16) และมีสถิติการซ้ำชั้นในปีการศึกษา 2536 - 2537 สูง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี, 2538 : 9) แต่จากผลการวิจัยข้างต้น พบว่า โรงเรียนจัดให้มีโครงการเกี่ยวกับการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกกลุ่มประสบการณ์และทุกระดับชั้นเรียน ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 2.75 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 2.76 และโครงการเกี่ยวกับการลดอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียน ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 2.28 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 2.41 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนจัดให้มีโครงการเพื่อตอบสนองนโยบายเกี่ยวกับการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการลดอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนน้อยมาก

2. การตอบสนองต่อภารกิจของโรงเรียน

ในด้านการตอบสนองต่อภารกิจของโรงเรียน จากการวิจัย พบว่า การจัดทำโครงการของโรงเรียนตอบสนองต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนครบทุกงาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยมีจำนวนโครงการงานกิจการนักเรียนมากที่สุด ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 37.33 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 36.64 งานวิชาการ รองลงมา ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 25.35 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 26.48 งานอาคารสถานที่ ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 9.49 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 9.92 งานบุคลากร ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 9.31 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 9.38 งานธุรการ การเงินและพัสดุ ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 9.94 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 8.67 และ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปีงบประมาณ 2537

คิดเป็นร้อยละ 8.24 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 8.35 รองลงมาตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ในช่วงปีงบประมาณ 2537 - 2538 ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจต่อการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการการใช้เวลาในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปไว้ในหนังสือโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา (2529 : 28) ว่าการใช้เวลาในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในเวลาทำการสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง นั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรใช้เวลาในการบริหารงานแต่ละงานตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ งานวิชาการ 12 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 34.29 งานกิจการนักเรียน 6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 17.14 งานบุคลากร 6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 17.14 งานธุรการและการเงิน 5 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 14.29 งานอาคารสถานที่ 4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 11.43 และงานความสัมพันธ์กับชุมชน 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 5.71 โรงเรียนขนาดกลาง งานวิชาการ 12 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 34.29 งานกิจการนักเรียน 6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 17.14 งานบุคลากร 6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 17.14 งานธุรการและการเงิน 5 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 14.29 งานอาคารสถานที่ 3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 8.75 และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 8.75 แสดงให้เห็นว่าในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ต้องให้ความสนใจงานวิชาการมากกว่างานอื่น ๆ ดังที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 24) กล่าวว่า การวางแผนในสถานศึกษาหรือในโรงเรียน โดยหลักใหญ่และโดยทั่วไปแล้วจะมีศูนย์กลางของการวางแผนที่ดี ผลสำเร็จทางวิชาการเป็นหลักสำคัญ การบริหารการศึกษาของโรงเรียนนั้น แท้ที่จริงก็คือการบริหารและการจัดงานหลักของโรงเรียนให้ได้ผลผลิตของระบบที่มีคุณภาพสูงอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง งานการศึกษาจึงมีศูนย์กลางอยู่ที่ตัวเด็กหรือตัวผู้เรียน โปรแกรมการทำงานของโรงเรียนจึงมีโปรแกรมงานหรือแผนงานวิชาการ เป็นแผนงานหลักของโรงเรียนเสมอ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 5) ได้แบ่งงานของโรงเรียน ทั้ง 6 งาน ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. งานหลัก เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้แก่นักเรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตรโดยตรง คืองานวิชาการ

2. งานสนับสนุน เป็นงานที่ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากการวิจัยยังพบว่า การพิจารณาจัดโครงการในแต่ละงานไม่ตรงกับขอบข่ายภาระงานแต่ละงาน เช่น งานวิชาการ โครงการแก้ปัญหานักเรียนขาดแคลน โครงการสอบชิงทุนประจำปี

ควรจัดไว้ในงานกิจการนักเรียน โครงการแผนการใช้ห้องครัว โครงการแผนการใช้ห้องพยาบาล ควรจัดไว้ในงานอาคารสถานที่ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิย์ จันทนานุวัฒน์ (2530 : 120) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการวางแผน คือ ขาดการนิเทศเพื่อแก้ไข ในระหว่างการดำเนินงานตามแผน ขาดหลักการในการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อบรรจุไว้ในแผนการปฏิบัติการ .

3. การงบประมาณของโครงการ

ในด้านการงบประมาณของโครงการ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ ดำเนินโครงการ โดยการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งยังไม่เป็นการเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย ผลทิพย์ (2533 : 109) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารโครงการในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า โครงการของโรงเรียนบางครั้ง ต้องอาศัยเงินจากส่วนอื่นมาดำเนินการ ซึ่งได้แก่ เงินบริจาค เงินบำรุงการศึกษา เงินส่วนตัวผู้รับผิดชอบโครงการเอง จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า โครงการของโรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณ ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 30.91 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 30.56 และที่ ระบุงบประมาณเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 64.87 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 64.73 เงินนอกงบประมาณ ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 2.43 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 3.93 และโครงการที่ระบุเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินกับเงินนอกงบประมาณ ปีงบประมาณ 2537 คิดเป็นร้อยละ 1.80 ปีงบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 0.78 ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่า การงบประมาณของโครงการไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิชัย แก้วโกมุท (2536 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามแผน ปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีปัญหาเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน ไม่ต่อเนื่องกัน ปัญหาการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน งบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรไม่มีเวลาปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเพียงพอ การนิเทศกำกับไม่สม่ำเสมอ

การงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่สนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ดังนั้นโครงการควรมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ซึ่ง โรงเรียนจะต้องสนับสนุนให้ มีงบประมาณทุกโครงการ แต่อย่างไรก็ตามถ้าโรงเรียนดำเนินการ เฉพาะโครงการที่สำคัญเร่งด่วน ใช้เงินและวัสดุอย่างประหยัด และขอรับการสนับสนุนด้าน

การเงินและวัสดุอุปกรณ์จากประชาชนหรือหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน จะเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้

4. วิธีการประเมินผลโครงการ

ในด้านวิธีการประเมินผลโครงการ จากการวิจัยพบว่า โครงการที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ผู้บริหารโครงการไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประเมินผลอย่างจริงจัง สังเกตได้จากโครงการของโรงเรียน ของปีงบประมาณ 2537 และปีงบประมาณ 2538 ไม่ระบุวิธีการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 9.07 และ 6.13 ทั้งระบุวิธีการประเมินผลไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 21.08 และ 13.35 ตามลำดับ

วิธีการประเมินผลโครงการที่ระบุไว้ ปรากฏว่า ใช้วิธีการตรวจสอบ การสังเกต มากกว่าวิธีอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532) ได้สรุปปัญหาในการจัดทำโครงการของหน่วยงานในสังกัดว่า หน่วยงานทุกระดับยังขาดการวางแผนที่เป็นระบบ การนิเทศติดตามประเมินผลแผนและโครงการยังไม่ทั่วถึง

การประเมินผลโครงการเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ทำให้ทราบความก้าวหน้าและผลการปฏิบัติตามโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร โรงเรียนจึงควรกำหนดการประเมินให้ครอบคลุมและชัดเจนในทุกโครงการ การพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ประเมินให้สามารถทำการประเมินโครงการได้อย่างทั่วถึงทุกโครงการ และใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินอย่างเหมาะสม จะช่วยทำให้บริหารโครงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการได้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้โครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ปรีชา คำภีร์ภรณ์ (2524 : 367) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความสำคัญและประโยชน์ในการดำเนินงานด้านบริหารมาก คือ จะทำให้ผู้บริหารสามารถทราบถึงการดำเนินการ ทั้งในด้านสังคมวิทยา, ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านระบบการดำเนินงาน อันเป็นผลที่ผู้บริหารจะได้นำไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงโครงการต่อไป ทั้งในขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่หรือในขณะที่โครงการเสร็จสิ้นแล้ว

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ระดับโรงเรียน

1. โรงเรียนควรจัดทำโครงการเพื่อตอบสนองต่อนโยบายเกี่ยวกับการเร่งรัดคุณภาพนักเรียนทุกระดับชั้นให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร โดยเน้นโครงการที่

จะพัฒนาหรือแก้ปัญหาคุณภาพกลุ่มประสบการณ์ที่เป็นปัญหา ซึ่งนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เน้นในกลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ และกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

2. โรงเรียนควรจัดทำโครงการด้านงานวิชาการให้ครอบคลุมทุกภาระงานของงาน วิชาการ เพราะงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนในการที่จะพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ได้แก่ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การสอนและการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ห้องสมุดโรงเรียน การนิเทศภายใน การอบรมทางวิชาการ

3. โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลโครงการ เพราะการประเมินผล โครงการจะทำให้โรงเรียนทราบความก้าวหน้าและผลการปฏิบัติตามโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหรือไม่

ระดับหน่วยงานต้นสังกัด

4. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดสรรงบประมาณให้ได้ ตรงกับความต้องการของโรงเรียน และส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระด้าน งบประมาณ

5. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ควรพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนของโรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนและการ จัดทำโครงการ เพื่อพัฒนางานต่าง ๆ ของโรงเรียน

6. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรกำหนดมาตรการและกระตุ้นให้ทุกโรงเรียนในสังกัดเห็นความสำคัญของ การจัดทำแผนและการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของโรงเรียน และนิเทศ ติดตาม กำกับ การปฏิบัติงานตามโครงการของโรงเรียนอย่างมีระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิเคราะห์โครงการในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น

2. ควรทำวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการนำโครงการของโรงเรียนประถมศึกษาไป ปฏิบัติ

3. การศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามโครงการของโรงเรียน ประถมศึกษา